

ปัจจัยทางจิตสังคมที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอนของครู
ตามแนวปฏิรูปการศึกษาแห่งชาติ

บทคัดย่อ

ของ

สุวดี แยมเกษร

สุวดี แยมเกษร. (2547). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอนของครู ตามแนวปฏิรูปการศึกษาแห่งชาติ*. ปรินญาณิพันธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อ้อมเดือน สดมณี , รองศาสตราจารย์ ดร.อุษฎิ โยเหลา.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาลักษณะทางสังคม ลักษณะทางจิตร่วมกันมีอำนาจในการทำนายพฤติกรรมการสอนของครูตามแนวปฏิรูปการศึกษาแห่งชาติ ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 2) เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางสังคมกับลักษณะทางจิตที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูตามแนวปฏิรูปการศึกษาแห่งชาติ

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นครูที่สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา 1 กรุงเทพมหานครจำนวน 14 โรงเรียนประกอบด้วยครูในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กองมัธยมศึกษา 7 โรงเรียนและครูในสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน 7 โรงเรียนที่ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น รวมเป็นครูทั้งสิ้น 310 คน

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยภาคสนาม เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและแบบวัดซึ่งประกอบด้วย แบบสอบถามลักษณะทางจิตสังคม แบบวัดภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารตามการรับรู้ของครู แบบวัดการถ่ายทอดทางสังคมอย่างไม่เป็นทางการ แบบวัดการยอมรับนวัตกรรม แบบวัดความเชื่ออำนาจในตน แบบวัดเจตคติต่อการสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษา แบบวัดอิทธิบาท 4 แบบวัดความสุข และแบบวัดพฤติกรรมการสอนของครูตามแนวปฏิรูปการศึกษาแห่งชาติ

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น (Multiple Regression Analysis) และการวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบสองทาง (Two Way Analysis of Variance) เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ 11 ข้อ การวิเคราะห์ทั้งหมดนี้กระทำในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยที่แบ่งตามปัจจัยภูมิหลังของครูเพื่อให้ได้ผลที่ละเอียดชัดเจนยิ่งขึ้น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญมีดังนี้ คือ

1. การค้นหาตัวทำนายพฤติกรรมการสอนของครูตามแนวปฏิรูปการศึกษาแห่งชาติ พบว่า ความสุขใจ การยอมรับนวัตกรรม อิทธิบาท 4 สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการสอนของครูตามแนวปฏิรูปการศึกษาแห่งชาติในกลุ่มรวมทำนายได้ 51% นอกจากนี้เมื่อกทำการวิเคราะห์ผลในกลุ่มย่อย 6 กลุ่ม พบว่า ความสุขใจเข้าทำนายพฤติกรรมการสอนของครูตามแนวปฏิรูปการศึกษาแห่งชาติได้ทุกกลุ่ม การยอมรับนวัตกรรมเข้าทำนายพฤติกรรมการสอนของครูตามแนวปฏิรูปการศึกษาแห่งชาติได้ทุกกลุ่มย่อย อิทธิบาท 4 เข้าทำนายพฤติกรรมการสอนของครูตามแนวปฏิรูปการศึกษาแห่งชาติได้ทุกกลุ่มยกเว้นกลุ่มครูสังกัดโรงเรียนเอกชน ความเชื่ออำนาจในตนเข้าทำนายพฤติกรรมการสอนของครูตามแนวปฏิรูปการศึกษาแห่งชาติได้ในกลุ่มครูอายุมาก

2. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างการได้รับการถ่ายทอดทางสังคมอย่างไม่เป็นทางการและความสุขใจที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสอนของคุณตามแนวปฏิรูปการศึกษาแห่งชาติในกลุ่มครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อย โดยพบว่าในกลุ่มครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยถ้าได้รับการถ่ายทอดทางสังคมอย่างไม่เป็นทางการมาก มีความสุขใจมากจะมีพฤติกรรมการสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษาแห่งชาติสูงกว่ากลุ่มครูที่มีความสุขใจน้อย

3. การยอมรับนวัตกรรมพบว่าครูที่มีการยอมรับนวัตกรรมมาก จะมีพฤติกรรมการสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษาแห่งชาติสูงกว่าครูที่มีการยอมรับนวัตกรรมน้อยพบผลในกลุ่มรวมและในกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม

4. ความเชื่ออำนาจในตน พบว่าครูที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก จะมีพฤติกรรมการสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษาแห่งชาติสูงกว่าครูที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย พบผลทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 5 กลุ่ม

5. เจตคติต่อการสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษาพบว่า ครูที่มีเจตคติต่อการสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษามาก จะมีพฤติกรรมการสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษาสูงกว่าครูที่มีเจตคติต่อการปฏิรูปการศึกษาน้อย พบผลในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม

6. อิทธิบาท 4 พบว่า ครูที่มีอิทธิบาท 4 มาก จะมีพฤติกรรมการสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษาแห่งชาติสูงกว่าครูที่มีอิทธิบาท 4 น้อยพบผลในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม

7. ความสุขใจ พบว่าครูที่มีความสุขใจมาก จะมีพฤติกรรมการสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษาแห่งชาติสูงกว่าครูที่มีความสุขใจน้อย พบผลในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม

8. การถ่ายทอดทางสังคมอย่างไม่เป็นทางการพบว่า ครูสังกัดโรงเรียนเอกชนที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมอย่างไม่เป็นทางการมาก จะมีพฤติกรรมการสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษาแห่งชาติสูงกว่าครูสังกัดโรงเรียนเอกชนที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมอย่างไม่เป็นทางการน้อย

9. ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงตามการรับรู้ของคุณ พบว่า ครูที่มีการรับรู้ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารมาก จะมีพฤติกรรมการสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษาแห่งชาติสูงกว่าครูที่มีการรับรู้ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงของบริหารน้อยพบผลในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 4 กลุ่ม